

Wstęp

„Finis coronat opus”. Po wielu trudach i długim czasie, jaki upłynął od rozpoczęcia gromadzenia artykułów, możemy oddać w Państwa ręce efekt naszej pracy. Średniowiecze, stanowiące wspólny mianownik wszystkich publikowanych tekstów, jest niezwykle i tajemniczą epoką. Jak przyjmuje się w klasycznej historiografii, trwało około tysiąca lat. Jeśli weźmiemy jednak pod uwagę słowa słynnego francuskiego historyka, Jacques’a Le Goffa, cezurę przesuniemy aż do połowy XX w., co daje bez mała kolejne pięć stuleci. Już sam czas trwania epoki sygnalizuje jej niezwykle różnorodność, która pasjonuje (nie tylko młodych) badaczy.

Książka *Varia Mediaevalia* składa się z dwudziestu jeden artykułów, pogrupowanych w czterech blokach tematycznych – *Monarchowie i ich rodziny*; *O społeczeństwie i jego poczynaniach*; *Sztuka, architektura i artefakty codzienności* oraz *W świecie wiary i wyobraźni*. Podział ten pozwolił na uporządkowanie różnorodnych tekstów w sposób problemowy. Każdy z nich został opatrzony bibliografią, wskazującą wybrane przez autorów pozycje dotyczące poruszanych zagadnień.

Istotnym walorem niniejszej publikacji jest różnorodność środowisk akademickich, z których wywodzą się autorzy artykułów, przedstawiający cały wachlarz poglądów oraz perspektyw badawczych. Teksty te zostały stworzone przez osoby, które dopiero rozpoczynają karierę naukową. Rozwijają w ten sposób swoją pasję, realizują potrzebę przelania na papier rozważań, spostrzeżeń, analiz wydarzeń historycznych oraz przekazania innym efektów dotychczasowej pracy. Są to doktoranci i studenci, reprezentujący różne dziedziny nauk humanistycznych (takie jak archeologia, filozofia, historia, historia sztuki etc.), którzy patrzą na tę epokę nieraz w całkowicie różny sposób, wykorzystując odmienną metodologię, a także inne źródła. Daje nam to niezwykle mozaikę artykułów, które łączy jedno – średniowiecze właśnie. Mamy nadzieję, że publikacja *Varia Mediaevalia* nie tylko będzie zdobiła półki jej autorów, lecz także sięgną po nią osoby zainteresowane

historią średniowiecza. Być może stanie się natchnieniem dla młodych badaczy, którzy chcieliby zacząć się dzielić swoimi dokonaniem, związanymi z badaniem przeszłości.

Wyjątkowość roku 2016, w którym obchodziliśmy tysiąc pięćdziesiątą rocznicę przyjęcia przez księcia Mieszka I i jego dwór chrztu, w symboliczny sposób oznaczało przyjęcie chrztu przez całą Polskę. Na temat wydarzeń sprzed ponad tysiąca lat nie mamy dokładnych, jednoznacznych źródeł, dlatego te odległe czasy są osnute nimbem tajemniczości, który próbuje się zastąpić nierzadko wydumany i niczym niepodpartymi hipotezami. Hiperbolizacja, idealizacja okoliczności oraz samego przebiegu uroczystości chrztu jest naturalnym zjawiskiem występującym w narodzie, który próbuje nadać mu rangę być może przewyższającą tę, którą miał w rzeczywistości. Niezależnie jednak od tego, chrzest Polski w 966 r. stał się kamieniem milowym w dziejach naszej Ojczyzny. Zadaniem badaczy przeszłości jest zachowanie w pamięci i przekazywanie wiedzy o tych wydarzeniach, a także dociekanie prawdy, pozwalające rozpraszać mroki dziejów w poszukiwaniu nieznanego. Niech więc jubileusz przyjęcia przez Polskę chrztu przyczyni się do szerzenia wiedzy historycznej, bez względu na to, czy wydarzenie to rzeczywiście nastąpiło dokładnie tysiąc pięćdziesiąt lat temu, czy wyglądało tak, jak w opisach oraz czy istotnie kierowano się przedstawianymi w piśmiennictwie pobudkami.

Dziękujemy wszystkim Autorom, którzy przysłali swoje artykuły. Podziękowania należą się także członkom Studenckiego Koła Naukowego Mediewistów Uniwersytetu Łódzkiego za zorganizowanie konferencji, stanowiącej miejsce spotkań i platformę wymiany myśli dla młodych badaczy zainteresowanych średniowieczem. Serdecznie dziękujemy wszystkim, którzy przyczynili się do powstania tej książki. Niemały to zaszczyt pracować nad *Varia Mediaevalia* – publikacją, która, mamy nadzieję, okaże się interesującą lekturą.

Redaktorzy